

A Fővárosi Ítéltábla dr. Törő Andrásügyvéd (...) által képviselt ... felperesnek ... jogtanácsos által képviselt ... alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. december 9-én kelt 32.G.42.517/2013/34. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000,- (négy százezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint 2006. március 3. és június 19. napján a felperes KBC IFIMA (CDO) kötvényeket vásárolt az alperestől. A szerződéskötés előtt a felperes négyoldalas magyar nyelvű tájékoztató leírást kapott a kötvényekről, amelyekhez külön készült egy három-négy oldalas, alperes oldalán is elérhető összefoglaló.

A felperes hosszabb ideje alperesnél vezette bankszámláit, megtakarításai részére jó befektetést keresett, alperes privátbanki szolgáltatása keretében tett ajánlatára befektetési céllal saját megtakarításából, illetve alperesi ajánlásra felvett hitelből egy nagyobb összegű CDO kötvénycsomagot vásárolt. A hitelszerződéshez a CDO kötvényeket fedezetként alperes elfogadta, a hitel kamatai a CDO kötvények hozamkamatánál jóval alacsonyabbak voltak. Az árfolyamváltozás kérdését a hitelszerződést megelőző tárgyalások során a felek nem érintették.

A felek 2006. március 2. napján 495.200 CHF összegű, 2006. június 6-án 2.872.000 CHF összegű éven túli lejáratú hitelszerződést kötöttek.

A CDO kötvények 2008., 2009. évek folyamán jelentős értékvesztést szenvedtek, a felek ezzel kapcsolatos jogvitájuk rendezéseként 2009. október 21-én egyezségi megállapodást kötöttek. Rögzítették, hogy a 2006. március 3. és június 19-ei időpontokban milyen kötvények vásárlására került sor, illetve az értékesítési folyamat és az átadott információk kapcsán a felperes aggályait fejezte ki. A CDO kötvények névértéke 75%-át - azaz 539.250.000 forintot - alperes oly módon bocsátott felperes rendelkezésére, hogy a CDO kötvényeket a által kibocsátott vállalati kötvényekre cserélte ki. A felperes vállalta, hogy a CDO kötvényekkel kapcsolatosan sem ő, sem rá tekintettel más személy semmilyen formában nem érvényesít további igényt. A felek a vitás kérdéseiket így az egyezés szerint megállapodásukkal véglegesen rendezettnek tekintették,

kifejezetten lemondtak arról is, hogy a megállapodás tartalmát tévedés, megtévesztés vagy bármely más jogcímen megtámadják.

Ezt követően a felperes a két hitelszerződésből eredő tartozását visszafizette, 109.700.000 forint kamatot fizetett az alperesnek, illetve a CHF árfolyamváltozása miatt a két hitelszerződésből 258.745.523 forint árfolyamvesztesége keletkezett.

A felperes az alperestől a CDO kötvények hozamaként 213.112.820 forint kamatot, majd az egyezséggel tulajdonába került cserekötvények kamataként 101.460.583 forint kamatot kapott.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa határozatával megállapította, hogy alperes 2005. október és 2007. májusa között a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított a CDO kötvények tájékoztató leírásainak alkalmazásával. A tájékoztatók nem feleltek meg a valóságnak abban a tekintetben, hogy az adott kötvény egy egyszerű vállalati kötvény lenne, mely mögött kizárólag több vállalat hitelei állnak, s az egyes vállalatokkal kapcsolatos hitelkockázat a aktív vállalatfigyelése révén kezelhetővé válik. Nem felelt meg a valóságnak az sem, hogy a kötvények a Magyar Államkötvénynél is biztonságosabb befektetésnek minősülnek. Téves volt a garantált likvid másodpiaccal kapcsolatos tájékoztatás is.

A felperes kereseti kérelmében 133.500.000 forint tőke és annak a kereset beadásától számított, a Ptk. 301/A.§ (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata és a perköltség megfizetésére kérte alperest kötelezni a Ptk. 339.§ (1) bekezdésére hivatkozva kártérítés címén. Előadta, alperes értékpapír vásárlására bírta rá, holott tudnia kellett, hogy az általa ígért haszon nem teljesül. Alperes privátbanki részlege javasolta a CDO kötvények vásárlását, melyekről azonban 2008., 2009. években kiderült, hogy azok értéküket veszítik és azokat alperes saját kötvényére cserélte ki. A cserekötvény lényegesen rosszabb kondíciókkal teljesített, mint amit a CDO kötvények ígértek. A teljes tranzakció 2012. évi lezárásakor derült ki, hogy az alperes által javasolt befektetés összesen 133.500.000 forint veszteséget termelt, mely nem keletkezett volna, ha a CDO kötvények alperes, illetve a KBC Bank ígéretének megfelelően teljesítettek volna. A hiteleket a felperes nagyobb CDO kötvényhozamok miatti ígéretben bízva vette fel, a felvett hitelek és az ígért kötvényhozam különbsége 5-6% volt, mely még akkor is hasznot jelentett volna, ha pár százalék árfolyamveszteség keletkezik.

Kifejtette, összesen 719.000.000 forint értékű kötvényt vásárolt, melyek után 279.664.000 forint kamatot kapott, ez azonban megszűnt, a kötvénycsere eredményeképpen 539.224.000 forint értékben kapott másik kötvényt, így a veszteség ebből 179.776.000 forint volt. Az új kötvényekre kapott 100.031.000 forint kamatot, ugyanakkor a CHF árfolyam növekedése miatt a felvett hitel visszafizetésekor a végösszeg 662.005.000 forintot tett ki. 183.673.000 forinttal csak a tőkét tekintve is többet kellett visszafizetni, mint amennyit kapott, ezt a veszteségét csökkentette az 50.0170.000 forintos eredmény, a cserekötvény kamat különbözete. Összességében a tranzakción 133.500.000 forintot vesztett alperes félrevezetése miatt, így a kárát alperes okozta.

A felperes az alperesi jogellenes magatartás kérelemek tekintetében eltérő előadásokat tett, keresetét többször módosította, a tárgyalás berekesztése előtt keresetét véglegesítve 102.021.000 forint és késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte alperest kötelezni kártérítés címén, az alperes megtévesztő rábeszélésére megkötött hitelszerződések miatti kára megtérítését kérte.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, a CDO kötvényekkel kapcsolatban a felek egyezséget kötöttek, egymással elszámoltak, az egyezés tartalmazta, hogy a kötvényekkel kapcsolatban felperes semmilyen további igényt nem érvényesít. Előadta, a felperesi veszteség kapcsán jogellenes magatartást nem

tanúsított, a felperes az első hitele törlesztéséhez szinte teljes egészében az EUR export bevételeiből vásárolt CHF-et, a második hitel törlesztéséhez pedig részben. Felperesi döntés volt, hogy - bár a CDO kötvények megvásárlásához forintra volt szüksége - az alacsony kamat miatt CHF hitelt vett fel és nem EUR- vagy forinthitelt. A CDO kötvények kamataként a felperes 213.112.800 forintot kapott, a cserekötvényekre pedig 101.460.583 forint kamatot. A hitelekért fizetett kamat forintellenértéke az árfolyamvesztéssel együtt 109.400.000 forint volt, a hitelek tőketörlesztéseinek keletkezett árfolyamvesztése 205.745.522 forint.

Az elsőfokú bíróság fogatosította a felperes nevében szerződést kötő ..., a szerződéskötési folyamatban résztvevő ..., illetve alperes részéről eljáró ... és...tanúk meghallgatását.

Az elsőfokú bíróság a 2014. december 9-én kelt 32.G.42.517/2013/34. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 800.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság - részletesen leírva, hogy a felperes milyen módon változtatta tényelődadásait, illetve módosította keresetét - a határozat indokolásában utalt arra, a Pp. 146/A.§-át alkalmazni nem lehetett, azonban a kereset elbírálását a felperesi tényelődadás, illetve a kereset gyakori változtatása jelentősen nehezítette.

Az elsőfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 522.§, illetve 210.§ (4) bekezdése felhívása mellett kifejtette, azon felperesi előadás, hogy alperes alkalmazottai bírták őt rá a szerződések kötésére félrevezető tájékoztatással, megtévesztésnek minősülne és a szerződési jognyilatkozat megtámadhatóságát vonná maga után. Azaz nem kártérítésre, hanem a szerződés megtámadására adhatna alapot. A felperes azonban a hitelszerződést nem támadta meg, ilyen nyilatkozatot nem tett, a szerződés megtévesztés, tévedés címén történő érvénytelenségét a bíróság nem vizsgálhatta. További jogellenes magatartásra a felperes nem is utalt, az egyezség kapcsán pedig kifejezetten úgy nyilatkozott, azt nem kívánja megtámadni.

Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások értékelése után kifejtette, a felperest csak az motiválta a hitelszerződések megkötése során, hogy a CDO kötvények kamata jóval magasabb lesz, mint a hitelek kamata, s a CDO kötvényeket fedezetnek elfogadták. Csak a kamatokat hasonlították össze, a CDO kötvények értékállandósága, stabilitása a hitelfelvételt nem befolyásolta, csak a kötvényvásárlást. Alperes nem tévesztette meg a felperest, nem adott szándékosan félrevezető tájékoztatást felperesnek az árfolyamkockázatról és arról sem, hogy egy esetleges extrém árfolyamváltozásból eredő költséget is fedeznek a kötvénykamatok. A felperes csak a kamatokat nézte, az árfolyamváltozásról nem volt szó, az árfolyamvesztés viselése a felperes számára nem volt ismeretlen, de ennek kockázatát sem ő, sem alperes nem tekintette jelentősnek, azzal nem számoltak.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, azzal kapcsolatban, hogy a CDO kötvények az árfolyamvesztésre is fedezetet nyújtanak, semmilyen megtévesztő magatartást alperes nem tanúsított. A kárigény kapcsán csak az vizsgálható, hogy a hitelszerződésből eredő kamatokra a CDO kötvények kamatai fedezetet nyújtanak-e. A felperes csak a hitelek és kötvények kamatait hasonlította össze, csak ez készítette a hitelfelvételre, így csak az lenne vizsgálható, hogy a CDO kötvény kamatai fedezték-e a hitel kamatait, de az már nem, hogy egyébként azt a nyereséget, amit ígértek, teljesítették-e a CDO kötvények. Ez a kötvényekkel kapcsolatos igényérvényesítés során lenne vizsgálható, azonban felperesnek ilyen igénye nem volt, a kötvényekkel kapcsolatos egyezséget nem támadta. A felek közt egyébként az összecszerűség, elszámolás és egyezség értelmezése kapcsán vita alakult ki. Ebben a körben az elsőfokú bíróság a feleket megfelelően tájékoztatta, figyelemmel volt arra, hogy a felperes a tárgyalás berekesztése előtt kárigényét maga csökkentette a CDO kötvényekért kapott kamatokkal. A hitelszerződés kapcsán elszenvedett esetleges felperesi veszteséggel szembe kellene állítani a CDO, illetőleg a cserekötvényekért kapott kamatokat. Ha a felperesnek a hitelszerződéssel

elszenvedett összes kárát figyelembe venné, akkor az 205.745.523 forint, illetve 109.400.000 forint, ugyanakkor a CDO kötvények kamata 213.112.820 forint, a cserekötvények kamata 101.460.583 forint, így a hitelszerződésekből eredő összes veszteséget a CDO és a cserekötvények kamata nagyrészt fedezte, a kettő közti különbség mindösszesen 572.139 forint. Ha tehát felperes abban a hiszemben kötötte volna a hitelszerződéseket, hogy abból eredő valamennyi költséget fedezni fogja a CDO kötvények kamata, akkor is legfeljebb ennyi kára származott a hitelszerződésből. Azonban az volt megállapítható, hogy csak a kamatokat hasonlították össze és a felperest is csak ez motiválta a hitel felvételénél, illetve a fedezetként való elfogadás, de ennek kapcsán a felperes jogellenességre nem utalt. Önmagában a kötvények elértéktelenedésével még a két hitelszerződésből eredően felperest kár nem érte, a hitelt azért vette fel, mert a kötvények kamatai meghaladták a hitel kamatait. Ez a várakozás megvalósult, addig is míg a CDO kötvények el nem értéktelenedtek, jóval nagyobb kamatnyereségre tett szert, mint amennyit a két hitelszerződés utáni kamatként kifizetett. A CDO és a cserekötvények elértéktelenedéséből eredő felperesi kár nem képezte a per tárgyát, erre a felek egyezsége is kötöttek, igényeiket egymással rendezték. A kártérítésre vonatkozó igényt a bíróság nem vizsgálhatta a szerződés megtámadása iránti igényként, erre vonatkozó egyértelmű, határozott nyilatkozat hiányában. Alperes a hitel jogviszonnyal kapcsolatban olyan téves, szándékosan megtévesztő tájékoztatást nem adott a felperesnek, melyből eredően őt kár érte. A CDO kötvények kamata a hitelkamatokat fedezte.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, a CDO kötvények értékével kapcsolatos esetleges megtévesztő alperesi magatartás nincs okozati összefüggésben a hitel jogviszonnyal kapcsolatos kiadásokkal, kárral, mert a hitelszerződés megkötésére nem ez készítette a felperest, hanem a kötvény és a hitelkamat különbsége. A CDO kötvények után fizetett kamat csaknem duplája volt a hitelkamatoknak. A további felperesi veszteség az árfolyamvesztésből adódott és felperes bármikor törleszthetett volna CHF-ben, kiküszöbölve a hátrányos árfolyammozgást.

Az elsőfokú bíróság a kereset elutasítására figyelemmel a Pp. 78.§ (1) bekezdésére és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) és (2) bekezdésére hivatkozva a ténylegesen kifejtett tevékenységgel arányos, mérsékelt összegű perköltség megfizetésére kötelezte a felperest, figyelemmel a beadványok számára, illetve a tárgyaláson való részvételre.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapítva meg, téves következtetéseket vont le, figyelmen kívül hagyta azon hangsúlyozott tény, hogy veszteségét kizárólag alperes félrevezető tájékoztatása és a CDO kötvények elértéktelenedése okozta, nem az árfolyamvesztés. A kötvények által ígért kamat kedvező volt, az esetleges árfolyam emelkedésekre is megfelelő fedezetet nyújtott volna, ha az eladott kötvények valóban 2040-ig érvényesek. A CDO kötvény eladásakor átadott tájékoztató valótlan volt, hiszen azt tartalmazta, hogy a CDO kötvények legalább olyan biztosak, mint a Magyar Állampapír, azokért az anyabank garanciát vállal, illetve állandó likvid piacot biztosít, s az alperes az értékpapírokat hitelfedezetként elfogadja. Ezekből a vállalkásokból semmi nem valósult meg. A vásárlók megtévesztését a Versenyhivatal, a PSzÁF, illetve más bírósági ítéletek is megállapították.

Hivatkozott arra, a hitelfelvételnél számolt az árfolyamváltozással, de azzal nem, hogy a kötvény utáni kamatfizetés már 2009. évben megszűnik, így nincs fedezete a 2012-ig fennálló hitel kapcsán bekövetkező árfolyamváltozásnak. A kamatok folyamatos határideig történő fizetése az árfolyamváltozásra is fedezetet nyújtott volna, illetve komoly vesztesége nem keletkezett volna. Téves az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy megtámadásnak lett volna helye és kártérítéssel alperes nem tartozik. A felperes kárai alperes által javasolt hitelfelvétellel kapcsolatosak, nem a felperes, hanem alperes felróható vétke magatartása alapozta meg a kötvényvásárlást és a

hitelfelvételt is, ennek alapja pedig alperesi téves tájékoztatás volt. Téves volt az elsőfokú ítélet azon megállapítása is, hogy a felek közti egyeztetés során kapott kötvények cserekötvények voltak, ténylegesen alperes az elértéktelenedett CDO kötvényeket a felperes által fizetett névérték 75%-áért vásárolta vissza, a vételár része volt, hogy finanszírozási okokból alperes hároméves kötvényeket adott. Ezeknek azonban az eredeti kötvényekhez semmi köze, a három év múlva fizetendő visszavásárlási vételár biztosítékai voltak ezek a kötvények, az ezekre fizetett kamat nyereségül a felperesnek nem szolgált. A visszavásárlási vételárát alperes számára felperes három évre hitelezte, a konstrukció lényegében a hároméves halasztott fizetés kompenzálására szolgált. A felperes hosszú távú befektetésben bízott, alperes csak mintegy két és fél évig fizetett kamatot, ezt követően a kötvények elértéktelenedtek, s a felvett hitel fedezetéül felperesnek másik fedezetet kellett adni a felmondás elkerülése végett. Kénytelen volt elfogadni alperesnek a kötvények visszavásárlására vonatkozó ajánlatát, egyébként pénzügyileg ellehetetlenült volna. Mivel a kötvényvásárlásra nyújtott hitel 2012. évig fennállt, felperest sújtotta a CHF és HUF viszonylatában bekövetkezett árfolyamvesztés. Alperes megtévesztése folytán a CDO kötvények kamatai fedezetet a veszteségekre nem jelentettek, alperes tehát kedvezőbb befektetést ajánlott, biztos befektetésre hivatkozva a felperest hitelfelvételre ösztönözte, a befektetés azonban megsemmisült, így a felperest kár érte. Ennek megtérítése iránt alperes felelősséggel tartozik.

A felperes alperesi fellebbezési ellenkérelemre benyújtott válasziratában utalt arra, alperes tévesen jelöli meg, hogy az egyezség során alperes által adott kötvények a CDO kötvények cseréjéül szolgáltak volna. Hivatkozott ezzel kapcsolatban a fellebbezésében írtakra. A felperes számára ezek nyereséget nem jelentettek. Téves azon alperesi érv, hogy a felek közti egyezség kizárja a felperes követelését. Az egyezségben nincs szó hitelről, arra az nem terjed ki. A hitel lejáratát 2012. év volt, a károkat ekkor lehetett összesíteni, az egyezség pedig 2009. évi. A kötvény vásárlására és a hitelfelvételre alperes beszélt rá felperest. Alperes megalapozatlan ígéreteket tett, sem ő, sem anyavállalata az adott garanciáért nem állt helyt.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében lényegében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, utalva arra, a felperesi fellebbezés ugyanazon állításokat, hivatkozásokat tartalmazza, melyeket az elsőfokú eljárásban előadott. Erre vonatkozó alperesi álláspontot fenntartotta. Utalt arra, a 2014. november 28-i előkészítő iratában kimunkáltak szerint felperes kára 572.139 forint, a kötvények után kapott kamat ebben az összegben nem fedte le a hitel költségeit. Ha tovább kapta volna felperes a CDO kötvények kamatát, nemcsak ezt kompenzálta volna, hanem nyereséget termelt volna, melyről azonban lemondott amikor a CDO kötvényekre vonatkozóan alperessel egyezséget kötött. A szerződések során alperest kárfelelősség nem terheli, a CDO kötvények értékével, stabilitásával kapcsolatos esetleges megtévesztő alperesi magatartásra felperes az egyezségre tekintettel nem hivatkozhat.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak levont jogi következtetései is.

A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, a felperes a kárigénye ténybeli alapjaként alperes megtévesztő tájékoztatását jelölte meg, mely valóban a régi Ptk. 210.§ (4) bekezdése szerint a szerződési jognyilatkozat megtámadhatóságát vonhatja maga után. A felperes azonban a hitelszerződést nem támadta meg, másrészt kifejezetten a hitelszerződéssel kapcsolatban alperes felróható magatartása nem volt megállapítható, a régi Ptk. 339.§-ának feltételei nem álltak fenn.

Nem kerülhető meg a felek 2009. október 21-i egyezségi megállapodása, melyben a felperes nyilatkozott, hogy a CDO kötvényekkel kapcsolatban sem ő, sem rá tekintettel más személy semmilyen formában nem érvényesít további igényt. A felek a vitás kérdéseiket a megállapodásukkal véglegesen rendezettnek tekintették, kifejezetten lemondtak arról is, hogy a megállapodás tévedés/megtévesztés vagy bármely más jogcímen megtámadják. (A fellebbezéssel ellentétben egyébiránt az egyezségkötés keretében kapott kötvényeket maga a felperes is „cserekötvényként” nevesítette az eljárás során.)

Lényeges kiemelni továbbá, hogy felperes az eljárás során az alperes kötvényvásárlás előtti tájékoztatójának téves voltát illetően az árfolyamváltozásra, illetve az ebből eredő kárára nem hivatkozott. A felek részéről egyező előadás volt arra nézve - melyet a tanúk megerősítettek -, hogy a felek az esetleges árfolyamváltozás kérdéséről nem tárgyaltak, azt az alacsonyabb hitel és a magasabb kötvénykamatok miatt nem tekintették lényeges körülménynek.

Egyebekben a fellebbezésben a felperes lényegileg az elsőfokú eljárás során tett előadását erősítette meg, ott is kifejtett álláspontját az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján - lényegében helyes indokaira figyelemmel - helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és 239.§-a, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest alperes javára - az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget is figyelembe véve - jogtanácsosi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére, azzal, hogy a felperes egyéb, a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeit maga viseli.

Budapest, 2015. október 14. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana

tisztviselő